MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE
DOBŠÍN

NA OBDOBÍ LET
2018 - 2023

Program rozvoje obce schválilo v souladu s § 84, odst. 2, písm. a), zákona č. 128/2000 Sb., v platném znění zastupitelstvo obce Dobšín. Datum schválení: 8. 6. 2018 Číslo usnesení: 14
Text usnesení: OZ schvaluje Program rozvoje obce Dobšín na období 2018 - 2023.

Úvod

Program rozvoje obce (dále jen „PRO“) je dlouhodobý programový dokument vytyčující záměry obce na období šesti let. Jde tedy o dokument, který se neomezuje pouze na jedno volební období zastupitelstva obce. Jedná se o komplexní programový dokument, který formuluje strategii rozvoje celého území obce, včetně komunity a jejího fungování. Vzniká na základě styku s veřejností, soukromou sférou, občany, podnikateli, majiteli pozemků, odborníky, správou obce a státu.

PRO usiluje o dosažení rovnováhy mezi tím, co občané chtějí a tím, co je dosažitelné. Rovnováhy mezi dalším rozvojem a ochranou stávajících přírodních a kulturních hodnot.

PRO je důležitým nástrojem k upevnění pozice v regionu a posílení její konkurenceschopnosti. Je podkladem pro rozvojové aktivity a územní plánování v obci, ale i v regionu. Přispívá k tomu, aby obec efektivně využívala finanční prostředky jak z vlastního rozpočtu, tak i z vypsaných dotačních titulů. Dokument umožní představitelům obce koncepční plánování rozvoje obce.

PRO umožní obci:

- naplňovat dlouhodobé cíle a strategickou vizi obce
- rozhodovat v zastupitelstvu v širším koncepčním rámci
- koordinovat aktivity a zájmy různých subjektů působících v obci
- prosazovat a chránit veřejný zájem
- stanovit priority obce, místních obyvatel, podnikatelských subjektů a následně investičního programu
- posílit sounáležitost mezi lidmi navzájem
- posílit odpovědnost místních obyvatel za další rozvoj obce tak, aby přicházeli s konkrétními návrhy a řešením daného problému

Program rozvoje obce musí vycházet ze sociálně ekonomické analýzy současného stavu, zhodnotit silné a slabé stránky obce, její rozvojové příležitosti a identifikovat existující rizika.

Program rozvoje obce Dobšín je zpracován dle metodiky garantované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Kompletní metodiky, včetně dalších nástrojů tvorby programů rozvoje obcí jsou k dispozici na www.obcepro.cz.

Dokumentem bezprostředně navazujícím na tento program by měl být operativní roční plán akcí určených k realizaci na základě aktuálních možností obce.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Na samé hranici Českého ráje leží obec Dobšín, sestávající z místních částí Dobšína a Kamenice. Územně je začleněna do okresu Mladá Boleslav a náleží pod Středočeský kraj. V blízkosti obce se nachází například známé a často vyhledávané údolí Plakánek se studánkou Roubenkou vedoucí až ke středověkému hradu Kosti, Komárovské jezero nebo Drhlenský rybník.

Z turistického hlediska zcela jistě patří Dobšín do velmi atraktivní oblasti Českého ráje. Místním obyvatelům ale zejména i turistům nabízí hezké a klidné přírodní prostředí s velkým množstvím lesů a pískovcových skalních útvarů. S první písemnou zprávou o obci Dobšín se setkáváme v roce 1556. Řada prastarých archeologických nálezů však datuje osídlení našeho kraje na období mnoha let př. n. let.

Tabulka č. 1, Základní údaje k 31. 12. 2017

obec	počet obyvatel	rozloha (ha)	počet částí obce	nadmořská výška (m nad mořem)
Dobšín	219	353	2	315

Zdroj: ČSU, vlastní zpracování

Tabulka č. 2, Vzdálenost obslužných středisek od Dobšína – dostupnost po silničních tazích

obec	vzdálenost v km	vzdálenost v min.	SO ORP	kraj	směr
Dolní Bousov	6,4	9	Mladá Boleslav	Středočeský	jihozápad
Sobotka	8,3	10	Jičín	Hradecký	východ
Kněžmost	8,6	9	Mladá Boleslav	Středočeský	západ
Mladá Boleslav	19	21	Mladá Boleslav	Středočeský	jihozápad
Jičín	22,4	21	Jičín	Hradecký	jihovýchod
Turnov	16,6	25	Turnov	Liberecký	sever
Mnichovo Hradiště	15,7	18	Mnichovo Hradiště	Středočeský	severozápad

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 3, Hustota zalidnění ve srovnání s SO ORP Mladá Boleslav

území	počet obyvatel	rozloha v km²	hustota zalidnění (počet obyvatel nakm²)

Dobšín	250	3,53	71
SO ORP Ml. Boleslav	109 514	1022,83	124

Zdroj: ČSU, vlastní zpracování

Tabulka č. 4, Struktura půdy SO ORP Mladá Boleslav a obce Dobšín

struktura půdy	**rozloha v ha - absolutní hodnoty**		**relativní hodnoty v %**	
	SO ORP Ml. Boleslav	**Dobšín**	**SO ORP Ml. Boleslav**	**Dobšín**
celková výměra	**2890,3**	**352,7**	**100**	**100**
zemědělská půda celkem	**1389,7**	**165,7**	**48**	**47**
orná půda	997,3	104,3	34,5	29,6
zahrady	181,8	13,6	6,3	3,8
ovocné sady	6,3	5,4	0,2	1.5
chmelnice	0	0	0	0
vinice	0	0	0	0
trvalé travní porosty	204,3	42,7	7	12,1
nezemědělská půda celkem	**1500,7**	**187,0**	**52**	**53**
lesní půda	250,7	160	8,7	45,4
vodní plochy	51,9	2,3	1,8	0,6
zastavěné plochy a nádvoří	312,6	7	10,8	2
ostatní plochy	885,6	17,6	30,7	5

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z pohledu územní a polohové charakteristiky obce Dobšín lze toto území ve vztahu k území Středočeského kraje zařadit k vnitřní periférii tohoto kraje. Obec Dobšín vzhledem k typologii prostoru lze zařadit mezi obce čistě venkovské bez urbánní vazby.

Rozdělení půdy na území je složeno z téměř ½ zemědělské půdy a druhá polovina z nezemědělské, kterou z převážné části tvoří lesní půda. Rozdělení půdy ve srovnání s ORP Mladá Boleslav je velice podobné. Uvedená data nám ukazují, jaký podíl vlastního území obce byl ovlivněn zamýšlenou činností člověka.

2. Obyvatelstvo

Kapitola obyvatelstvo je především zaměřena na základní demografické charakteristiky, jako například – vývoj celkového počtu obyvatelstva, přirozený úbytek a přírůstek, přírůstek stěhováním, vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Tabulka č. 5, Vývoj celkového počtu obyvatel v absolutních hodnotách

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
počet obyvatel - Dobšín	214	215	210	220	220	227	228	241	246	250
počet obyvatel - Mladá Boleslav	44602	45507	44750	44051	44252	44229	44272	44318	44199	44056

Zdroj: ČSU, vlastní zpracování

Vývoj celkového počtu obyvatel obce Dobšín má zcela jistě vzestupnou tendenci, pouze v roce 2010 došlo k mírnému poklesu. Mezi roky 2008 – 2017 došlo k významnému nárůstu počtu obyvatel a to o 17%, tedy o 36 obyvatel. SO ORP Mladá Boleslav zaznamenala mezi roky 2008 – 2017 pokles o 12%, tedy o 546 obyvatel.

Graf č. 1, meziroční vývoj počtu obyvatel v roce 2008 – 2017

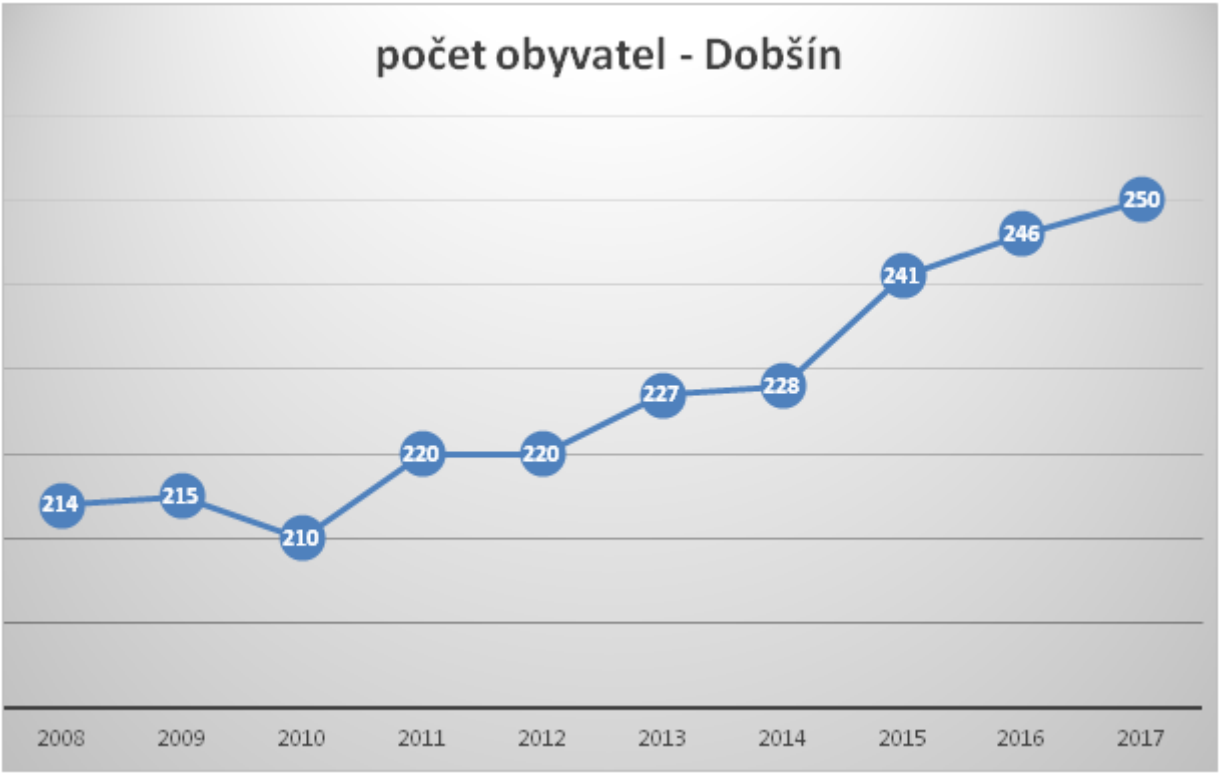

Zdroj: ČSU, vlastní zpracování

Graf č. 2, meziroční vývoj počtu obyvatel roce 2008 – 2017

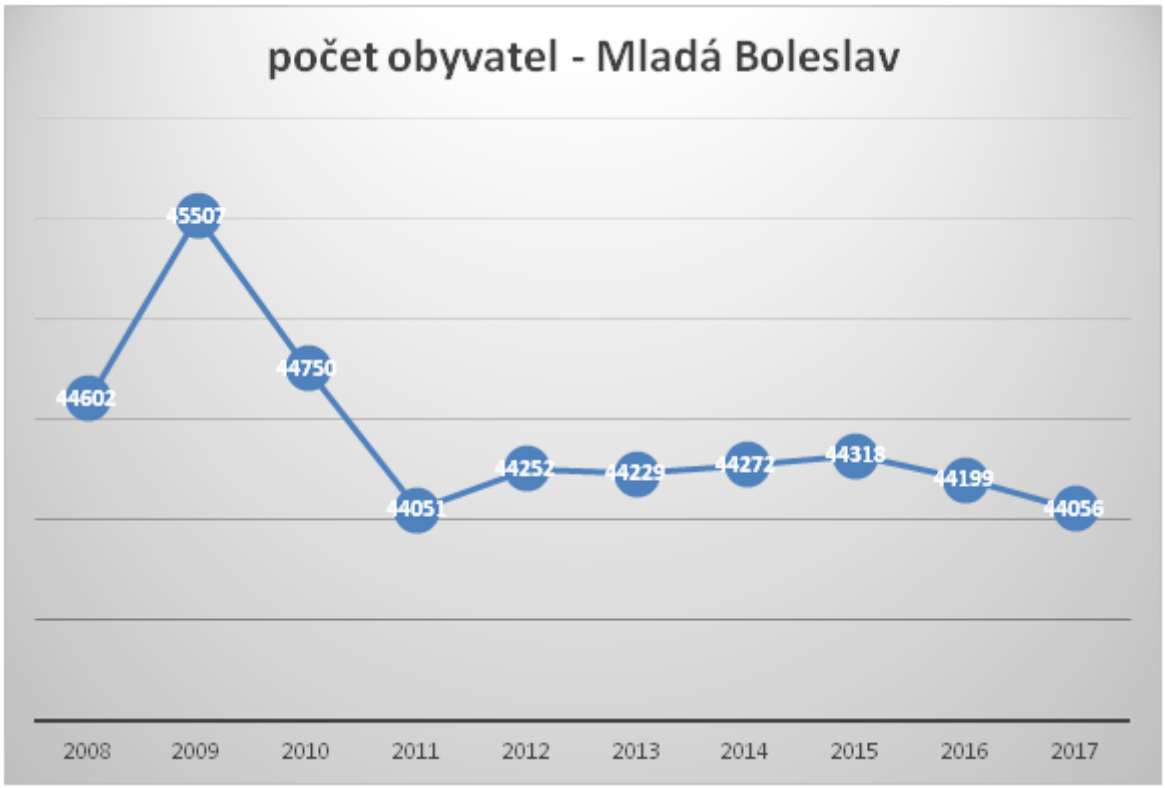

Zdroj: ČSU, vlastní zpracování

Vytvořené grafy vystihují trend vývoje počtu obyvatel obce Dobšín v porovnání s SO ORP Mladá Boleslav. Výchozím rokem pro posouzení je rok 2008, který u obou sledovaných obcí nepatří mezi nejsilnější. Další pokračující trend počtu obyvatel je u sledovaných obcí odlišný. Na jedné straně u obce Dobšín je zřetelný nárůst obyvatel, ale naproti tomu obec Mladá Boleslav vykazuje mírně opačný efekt.

Hlavní příčinu vzestupného počtu obyvatel v obci Dobšín lze přičíst přílivu nově příchozích obyvatel z okolních měst. Na druhé straně V SO ORP Mladá Boleslav je viditelný současný mírný odliv obyvatel právě do blízkých menších obcí.

Tabulka č. 6, Přehled údajů za přirozený a mechanický pohyb obyvatel mezi roky 2007 – 2016 v absolutních hodnotách

rok	narození	zemřelí	přistě-hovalí	vystě-hovalí	přírůstek přirozený	přírůstek migrační	přírůstek celkový	počet obyvatel
2007	3	4	4	3	-1	1	-	214
2008	2	2	5	4	-	1	1	215
2009	1	5	-	1	-4	-1	-5	210
2010	6	3	8	3	3	5	8	218
2011	1	3	4	2	-2	2	-	220
2012	4	4	9	2	-	7	7	227
2013	4	5	10	8	-1	2	1	228
2014	4	-	15	6	4	9	13	241
2015	4	2	10	7	2	3	5	246

2016	5	2	12	11	3	1	4	250

Zdroj: ČSU, vlastní zpracování

Přirozený přírůstek je ve sledovaném období mírně pozitivní, což je způsobeno převažujícím počtem narozených nad zemřelými. V řeči čísel se jedná o čtyři osoby posilující populaci obce.

Z celkového pohledu je patrné, že nejvýznamnější roli v navyšujícím se počtu obyvatel v obci Dobšín sehrávají migrační přírůstky. Jako nejsilnější roky z pohledu migračního přírůstku jsou rok 2010, 2012 a absolutně nejsilnější rok 2014. Příčinu lze spatřovat v pokračujícím současném trendu odlivu obyvatel z měst a na druhé straně lákavým klidným místem na okraji Českého ráje, kterým obec Dobšín zcela jistě je.

Tabulka č. 7, Struktura obyvatel starších 15 let podle nejvyššího dokončeného stupně vzdělání v % v roce 2011

obec	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné	vysokoškolské	bez vzdělání
Dobšín	10,9	46,4	35,5	5,5	0,9
SO ORP Mladá Boleslav	7,3	34,1	38,1	15,6	0,9

Zdroj: ČSU – SLDB 2011, vlastní zpracování

Dobšín se řadí ve vzdělanostní struktuře obyvatelstva k obcím dosahujícím podprůměrných hodnot. Jako problematickou skupinu lze označit obyvatelé, kteří dosahují pouze základního vzdělání, a to v souvislosti s trhem práce a nízké flexibilitě při změnách vývoje na trhu práce. K nejvíce zastoupené skupině obyvatel zde patří střední vzdělání bez maturity.

Vzdělanostní strukturu obce Dobšín vystihuje následující graf, ze kterého je možné vyčíst absolutní hodnoty reprezentující jednotlivé kategorie.

Graf č. 3, Vzdělanostní struktura obyvatel v roce 2011, absolutní hodnoty

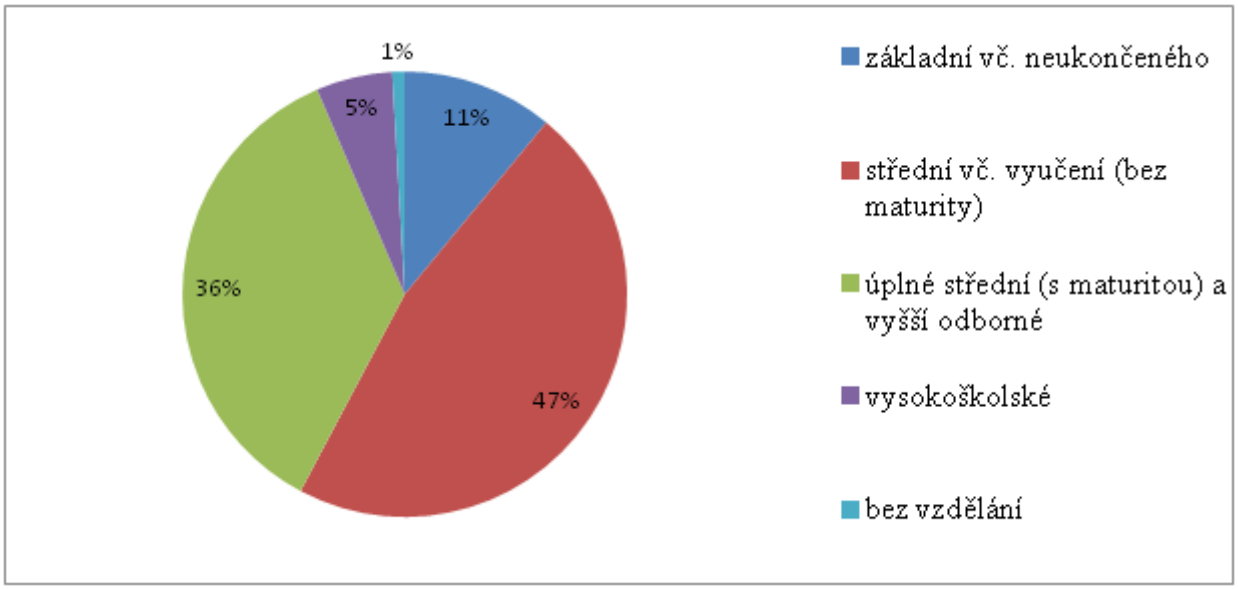

Zdroj: ČSU – SLDB 2011, vlastní zpracování

Dominantní je tedy střední vzdělání bez maturity, za kterým následuje úplné střední. Vysokoškolsky vzdělaní lidé zde bohužel zastupují pouze pět procent, což je z celorepublikového pohledu velice málo.

3. Hospodářství

Tato kapitola je zaměřena na analýzu popisné a vývojové charakteristiky municipální charakteristiky obce Dobšín. Cílem je provedení analýzy podnikatelských subjektů, zaměstnanosti, respektive trhu práce, mobility pracovní síly.

Tabulka č. 8, Ekonomické subjekty se sídlem na území Dobšín podle právní formy k 31. 12. 2016

Dobšín	celkem	státní organizace	družstva	právnické osoby	fyzické osoby
absolutně	51	0	0	5	46
podíl v %	100	0	0	9,8	90,2

Zdroj: ČSU, vlastní zpracování

Tabulka vystihuje členění ekonomických subjektů se sídlem v obci, to znamená, že zde musí jednoznačně působit. Zároveň z vycházejících dat není možné určit subjekty, které působí v obci Dobšín a zároveň mají sídlo v jiné obci. Dominantní právní formou subjektů je živnostenské podnikání (90,2%). Převážná část subjektů podniká v oborech obchod, řemesla a průmysl. Ekonomicky aktivních subjektů je přibližně 45%.

Nezaměstnanost

Vývoj nezaměstnanosti na území obce Dobšín je v porovnání s územím SO ORP Mladá Boleslav dlouhodobě spíše negativní.

Tabulka č. 9, Územní srovnání vývoje nezaměstnanosti

území	Míra nezaměstnanosti v % k 31. 12.				
	2012	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Dobšín	0	5,5	8,1	7,3	4,8
SO ORP Mladá Boleslav	4,5	4,7	4,4	3,6	2,7

Zdroj: ČSU, vlastní zpracování

Uvedená tabulka zachycuje období pěti let, kde z uvedených čísel je zcela jasně patrné, jak se v obci Dobšín pohybuje míra nezaměstnaností. Některá čísla dosahují a někde i přesahují dvojnásobku oproti SO ORP Mladá Boleslav, pouze rok 2012 byl světlou výjimkou. Tato čísla jsou zejména důsledkem nulové možnosti zaměstnání v místní obci, což celkem jasně vyjadřuje nutnou závislost na okolní větší střediska. Dále je zde patrný vývoj ekonomického růstu, tedy snižující se nezaměstnanost od roku 2015.

Vyjížďka za prací

Periferní poloha obce Dobšín a sídelní typologie (obytná funkce) určuje velikost její vyjížďky do zaměstnání a do škol. Z výsledků rozboru ekonomických subjektů obce plyne, že zhruba 1/5 občanů tento problém řešit nemusí. Jedná se především o živnostníky, kteří mají provozovnu přímo v obci. Bohužel, tato skupina podnikatelů už nedisponuje žádnými zaměstnanci.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Vybavenost technické infrastruktury je především odrazem velikosti obce, jelikož malé obce získávají omezené rozpočtové možnosti. V tomto důsledku existují pouze omezené rozpočtové možnosti pro vybudování nákladné infrastruktury. U dodavatelů, zejména kanalizací a plynovodů vzniká problém, že se vzhledem k velice malému počtu zákazníků nevyplatí technické sítě budovat.

Z pohledu vybavenosti základní technickou infrastrukturou se řadí obec Dobšín k průměrným hodnotám ve srovnání s okolními obcemi, respektive obcemi obdobné velikostní kategorie. Konkrétní strukturu vyjadřuje níže uvedená tabulka.

Tabulka č.10, Vybavenost základní technickou infrastrukturou obydlených domů

Dobšín	**obydlených bytů**	**vodovod**	**kanalizace**	**plyn**	**ústřední topení**
absolutně	85	70	0	3	59
podíl %	100	82,4	0	3,5	69,4

Zdroj: ČSU – SLDB 2011, vlastní zpracování

Provoz vodovodu v Dobšíně zajišťuje Vodohospodářská a obchodní společnost, a.s., na něj je napojeno 80% bytů v rodinných domech, což tvoří rovněž 80% celkového počtu bytů. Odpadní vody jsou v obci

řešeny převážně individuálním předčištěním v septicích, které dále odtékají do podmoků nebo mají rodinné domy bezodtoké jímky s nutností vyvážení na nejbližší ČOV nebo také na pole.

Tabulka č. 11, Vybavenost obydlených bytů zdrojem energie

Dobšín	energie k vytápění				
	uhlí, koks, uhelné brikety	dřevo	plyn	elektřina	z kotelny mimo dům
podíl	36	23	3	12	2

Zdroj: ČSU – SLDB 2011, vlastní zpracování

Nejvýznamnějším zdrojem energie jsou tuhá paliva, jednoznačně převládá uhlí, koks a uhelné brikety. V současné době se stále častěji přechází zvláště u nových rodinných domů na vytápění tepelnými čerpadly.

Dopravní infrastruktura

Obcí Dobšín prochází silnice č. II/279, která spojuje okresy Liberec, Mladá Boleslav a Nymburk, a to o celkové délce 44,5 km. Délka této silnice je v obci Dobšín 1,45 km. Z pohledu dopravní bezpečnosti uvedená silnice nevytváří příliš vysoké riziko.

Území obce Dobšín patří k obcím s nižší frekvencí spojů dopravní obslužnosti. Veřejná doprava je zde zajištěna pouze autobusy, jelikož nejbližší vlakové spojení je vzdáleno 7 km do obce Dolní Bousov a 8 km Sobotka. V pracovní dny zajišťuje autobusová doprava 14 spojů, které směřují na Mladou Boleslav, Kněžmost a Dolní Bousov. V sobotu a neděli zde není zavedena žádná autobusová doprava. Vzhledem k omezeným dopravním možnostem občané nemají jiné východisko než využívat individuální dopravu. Z tohoto pohledu jsou občané bez vlastního dopravního prostředku v těchto dnech prakticky odříznuti od světa. Autobusovou dopravu zde zajišťuje dopravní společnost ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY s.r.o.

Další možnou alternativou je v naší oblasti cyklistická doprava, která umožňuje značnou flexibilitu, a rovněž řeší i dopravní obsluhu v regionu. Tato oblast se vyznačuje hustou sítí cyklotras. Většina zmíněných cyklotras vede po silnicích III. třídy nebo jsou vedeny po nezpevněných cestách. V řadě míst se tyto trasy prolínají s pěšími trasami, kde tak značně narůstá riziko kolize s pěšími turisty.

5. Vybavenost obce

Tato podkapitola zachycuje a analyzuje charakteristiky bydlení. Jako dominantní typ bydlení se v Dobšíně ukazují rodinné domy. Počet obyvatel žijících v rodinných domech dosahuje 100%. Z celkového počtu domů obce je trvale obydlených 85.

Tabulka č. 12, Struktura domovního fondu

Dobšín	celkem domy		obydlené domy	
	obydlené	neobydlené	rodinné	bytové

podíl v %	73,9	26,1	100	0
absolutně	85	30	85	0

Zdroj: ČSU – SLDB 2011, vlastní zpracování

Z uvedené tabulky je zřejmé, že se v obci nachází 30 neobydlených domů. Převážnou část z tohoto počtu neobydlených domů ovšem tvoří domy určené především k rekreaci. Nejpočetnější díl těchto domu se nachází v místní části Kamenice.

Tabulka č.13, Stáří domovního fondu – období výstavby nebo rekonstrukce

Dobšín	**1919 a dříve**	**1920-1970**	**1971-1980**	**1981-1990**	**1991-2000**	**2001-2011**
absolutně	8	17	10	14	15	8
podíl v %	9,4	20	11,8	16,5	17,6	9,4

Zdroj: ČSU – SLDB 2011

Výstavba domů v obci probíhala nejintenzivněji do konce sedmdesátých let, poté došlo k celkem významnému poklesu, téměř na polovinu. Od osmdesátých let do roku 2000 dochází ke zřetelnému nárůstu, po kterém opět přichází pokles téměř na polovinu.

Obec Dobšín jako taková nevlastní žádné stavební pozemky, veškeré stavební příležitosti jsou v rukou soukromých vlastníků. Tento způsob výstavby rodinných domů je v současnosti pro obec naprosto dostačující.

Školství a vzdělání

Obec Dobšín nedisponuje žádným školským zařízením. Mateřské školky jsou zde dle spádovosti v obcích Obruby, Dolní Bousov, popř. Sobotka. Spádové základní školy zajišťují zejména obce Dolní Bousov, Sobotka a Kněžmost. Střední, vyšší odborné a vysoké školství je zajišťováno v pestré struktuře oborů v nejbližších regionálních spádových centrech, např. v Mladé Boleslavi, Jičíně, Turnově, Jablonci nad Nisou, Liberci a Praze. Zájmové a neformální vzdělávání je k dispozici především v Mladé Boleslavi.

Z pohledu dostupnosti mateřských škol obyvatelům Dobšína se nejvíce využívají Obruby, které však nedokáží pokrýt veškeré vzestupné demografické výkyvy. Další nejvíce využívanou mateřskou školou je Dolní Bousov, dále Sobotka a vzdálenější lokality.

Dominantní základní školou pro obec lze zcela jistě označit Základní školu Dolní Bousov, která byla a je schopna pojmout veškerou kapacitu demografických výkyvů. Díky této přednosti je také pro tento směr zajištěno adekvátní autobusové spojení.

Zdravotnictví a sociální péče

Přímo v obci není zajištěno žádné zdravotnické zařízení, nejbližší ordinace praktického lékaře jsou v obci Kněžmost a Dolní Bousov, kde je také lékárna, popř. Sobotka. Obyvatelé obce nejčastěji navštěvují ambulance zdravotnických zařízení v Kněžmostě, kde se nachází ordinace praktického lékaře ale i

stomatolog. V *Dolním Bousově* je zdravotní středisko, ve kterém nalezneme ordinace praktických lékařů, dětského lékaře, *zubaře*, dentální hygienistku a chirurgickou ambulanci. Kompletní lékařské zázemí a specializované lékařství se nachází v Mladé Boleslavi, Jičíně, a Turnově, kde se rovněž nachází nemocnice. Z pohledu dostupnosti záchranné služby, patří obec Dobšín mezi koncové lokality. Celkovou dostupnost základních lékařských služeb lze pro tuto oblast hodnotit pozitivně.

Služby v oblastech sociální péče (ambulantní, terénní i pobytové) jsou pro občany zajišťovány prostřednictvím externích provozovatelů jmenovaných služeb. Spádově se jedná zejména o Mladou Boleslav a Mnichovo Hradiště. Nejbližší pobytové zařízení pro seniory je v obci Dolní Bousov – soukromé zařízení, neregistrovaná sociální služba a pečovatelská služba v Libošovicích, která zajištuje pomoc seniorům s běžnými denními činnostmi.

Otázka zvyšujícího se stárnutí populace není zatím obcí nikterak řešena. Zde je zapotřebí vytvořit zvýšené úsilí pro zajištění snadné dostupnosti sociálních služeb starým a nemohoucím občanům.

Sport, kultura a volnočasové aktivity

Obec Dobšín nevlastní žádný sportovní areál, pouze velmi malé dětské hřiště s herními prvky. Dále umožňuje využívání posilovny v prostoru bývalé Obecní školy, a finančně podporuje místní SDH, kteří si však pro svoji sportovní činnost propůjčují zázemí okolních kolegů. Dobšín v současné době nedisponuje zázemím pro jejich sportovní činnost v hasičských soutěžích.

Z výše uvedeného plyne nutnost zajištění sportovního zázemí nejen pro místní SDH ale i pro ostatní občany v zájmu zdraví a podpory občanské soudržnosti.

Velkou výhodou obce **Dobšín** je obklopení **cyklostezkami**. Na severu se vine stezka číslo 4009, na jihu 8150, která pokračuje západním směrem, a nakonec na východním konci obce je trasa číslo 4010 a 4079.

Společenské a kulturní vyžití je v obci zajišťováno se značnou realizační podporou SDH Dobšín. Místní hasiči se zapojují i do oprav, rekonstrukcí a výstavby objektů pro spolkové využití (např. obecní pergola).

V obci je každoročně pořádán kulečníkový memoriál Vráti Nováka. Další pravidelnou akcí se stalo pořádání pohádkového dětského dne, který se uskutečňuje v místním lese na pokraji Českého ráje. Mezi pravidelné akce rovněž patří pálení čarodějnic, mikulášská nadílka a hasičský ples, který je pro nedostatek prostoru v obecní budově pořádán v obci Libošovice. Veškeré uvedené akce jsou pozitivně hodnoceny i širším okolím.

Z pohledu komerční vybavenosti obce lze uvést pouze místní hospůdku s malým sálem (pro cca. 70 lidí) a k ní vytvořenou prostornou letní pergolu. Celé toto zázemí hospůdky využívá prostor bývalé Obecní školy. Pozitivně lze vnímat existenci kulturního zázemí v podobě obecní knihovny, která je rovněž osazena v prostoru bývalé školy.

Sportovní a volnočasové aktivity lze provozovat též v blízkém sportovním areálu v obci Čížovka (NA VÝSLUNÍ).

Okolí a příroda obce Dobšín nabízí místním obyvatelům i **turistům** hezké a klidné **přírodní** prostředí s množstvím lesů a pískovcových skalních útvarů. V blízkosti obce lze jmenovat například známé údolí Plakánek se studánkou Roubenkou vedoucí až k hradu Kosti, Komárovské jezero nebo Drhlenský rybník.

Vzhled obce

Obec Dobšín se zcela jistě řadí k obcím s výraznou péčí o obecní objekty, veřejná prostranství a zeleň. Značná péče je rovněž patrná i na soukromých pozemcích u rodinných domů. Z hlediska vnímání návštěvníka obce mohou zcela zřídka vyčnívat pouze problémy s pořádkem v prostoru sběrných míst tříděného odpadu.

6. Životní prostředí

7. Správa obce

Obec hospodaří dlouhodobě s téměř vyrovnaným rozpočtem. Z pohledu investic je obec částečně určována existencí dotačních zdrojů, resp. dotační politikou ČR. Podíl běžných výdajů tvoří v průměru za sledované období 57%. na celkových příjmech. Z tohoto pohledu lze hospodaření obce hodnotit pozitivně.

Personální vybavení obce:

Starosta: Jaroslav Černý

Místostarostka: Lenka Bočková

Hospodářka: Hana Folprechtová

Členové zastupitelstva:

Jiří Čech

Václav Červinka

Filip Hájek

Jaroslav Keller

Jiří Matějka

Komise:

Finanční komise:

Jiří Matějka – předseda

Petr Bárta

Martina Egrtová

Kontrolní komise:

Jaroslav Keller – předseda

Marie Kellerová

Zdeňka Čerešnová

Tabulka č. 14, Vývoj rozpočtového hospodaření obce Dobšín v letech 2013 – 2016 (v tis. Kč)

	2013	**2014**	**2015**	**2016**
daňové příjmy	2193	2309	2523	2759
nedaňové příjmy	117	145	160	194
kapitálové příjmy	0	0	0	24
přijaté transfery	387	84	52	265
příjmy	**2696**	**2537**	**2734**	**3242**
běžné výdaje	1503	1019	1574	2360
kapitálové výdaje	544	39	723	925
výdaje celkem	**2097**	**1059**	**2297**	**3284**
saldo příjmů a výdajů	649	1479	437	- 43
podíl kapitálových výdajů	25,94%	3,68%	31,48%	28,17%
podíl běžných výdajů na celkových příjmech	55,75%	40,17%	57,57%	72,79%

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz

Uvedené hodnoty z tabulky vypovídají o celkem úspěšném čerpání investic z dotačních žádostí. Rozvojové dotační zdroje byly od roku 2009 použity především na revitalizace veřejných prostranství a budov:

- komunikace procházející návsí Dobšín
- veřejný rozhlas
- výměna oken obecního úřadu
- zateplení obecního úřadu
- vytápění obecního úřadu
- výměna oken budovy obecní školy
- příspěvek na vybavenost hasičské techniky dobrovolných hasičů

A.2 Východiska pro návrhovou část

Na základě výstupů z analytické části vyplývá, že Dobšín je obcí zaměřenou na bydlení se základní občanskou vybaveností. Primární rozvojové trendy obce Dobšín jsou zaměřeny především na rozvoj kvality současného bydlení a rovněž případný rozvoj nového bydlení, za předpokladu udržení dostupné občanské vybavenosti. Vzhledem k typologii prostoru osazení obce je nevyhnutelné pro udržení stavu obyvatelstva rozvíjet kulturní a volnočasové zázemí pro široké věkové spektrum obyvatel včetně udržení a posilování kvality místních tradic s vazbou na současné možnosti ekonomizace tohoto potenciálu.

SWOT analýza

Silné stránky

- **pestrá knihovna**
- **rozšířená rekreační funkce**
- **dobré rozpočtové hospodaření (bez zadlužení)**
- **celkem úspěšná dotační aktivita**
- **přijatelná investiční aktivita obce**
- **vzrůstající funkce bydlení**
- **struktura půdy odpovídá venkovskému prostředí**
- **rozloha obce s celkem nízkou mírou hustoty zalidnění**
- **dlouhodobě stabilní počet narozených**
- **dlouhodobě kladné migrační saldo**
- **stabilní nárůst počtu obyvatel**
- **mobilita ekonomicky aktivního obyvatelstva**
- **Dobšín je zcela venkovskou obcí**
- **relativně dobrá dopravní obslužnost**
- **nižší intenzita průjezdové dopravy**
- **relativně dobré cyklistické trasy**
- **značná realizace místních kulturních akcí**

Slabé stránky

- **absence zázemí pro sportovní aktivity**
- **absence školských zařízení**
- **investiční politika obce realizována zejména ve vazbě na dotační prostředky**
- **vyšší míra nezaměstnanosti**
- **nejednoznačná spádovost na vyšší obslužná a pracovní střediska**
- **periferní poloha obce**
- **úroveň vzdělanosti obyvatel**
- **závislost ekonomických charakteristik obce na jiných územích**
- **neuspokojivý technický stav vozovek**
- **naprostá absence chodníků**
- **rychlost internetového přenosu**
- **absence dopravní obslužnosti mimo pracovní dny**

Příležitosti

- **schopnost přizpůsobení prostředí obce vyjížďkovým charakteristikám**
- **důraznější využití procesu změn v preferenci k rozvoji obce (desurbanizační procesy)**

- **posílení možností obytné funkce obce**
- **možnost posilovaní rozvoje cyklistických tras**
- **decentrální čištění odpadních vod**
- **podpora technického zajištění vysokorychlostního internetu**
- **posilování funkce bydlení**
- **podpora růstu sociálních služeb vzhledem k demografickému vývoji obyvatel**
- **zaměření se na vyšší investiční činnost obce**
- **změna stávajícího systému financování obcí (posílení obecních rozpočtů na úkor dotací)**

Hrozby

- **nedostatečné možnosti volnočasových aktivit pro děti a mládež**
- **omezení či zánik dotačních zdrojů bez poskytovaní jiné kompenzace**

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Strategická vize obce Dobšín

Územně a společensky soudržná obec s udržitelným rozvojovým územím, rozvinutou funkcí bydlení, se zajištěnými základními službami občanské vybavenosti, kvalitním vnějším i vnitřním zázemím pro volnočasové aktivity a s funkčním historickým odkazem.

Cesta k zajištění uvedené vize směřuje skrze důsledné sledování společenských trendů a vytváření takových podmínek, které povedou ke splnění nároků obyvatel obce. Základním předpokladem pro naplnění těchto oprávněných nároků je:

- vytvoření infrastrukturně stabilní a kvalitní bydlení
- zajištění a udržení kvalitní dopravní obslužnosti
- zajištění snadné dostupnosti sociálních a zdravotnických služeb, minimálně ve stejném rozsahu
- trvalý rozvoj sportovních, kulturních a volnočasových aktivit pro všechny věkové kategorie v obci
- stabilní vytváření podmínek pro obnovu, které umožní revitalizaci a ekonomizaci tradic obce

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost Střední důležitost Nízká důležitost

Cíl : „1. Stabilizace růstového trendu místního obyvatelstva”

* vytvoření kvalitního zázemí pro sportovní, kulturní a společenské aktivity * dosažení aktivní činnosti občanské společnosti * trvalé udržování dopravní bezpečnosti v obci * zlepšení základní technické infrastruktury obce

Opatření : „1.1 Rostoucí kvalita bydlení”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.1.1 Vybudování zájmového společenského centra” ▯ dokončení renovace původního objektu Obecní školy	-			
„1.1.2 Vybudování sportovního zázemí” ▯ multifunkční hřiště ▯ tréninková dráha pro hasiče ▯ rozšíření vybavenosti dětského zájmového prostoru	-			
„1.1.3 Renovace návsi Dobšín” ▯ vybudování místní zvoničky na původním místě ▯ renovace komunikace včetně osazení obrubníků, možnost vytvoření chodníků ▯ zatrubnění odvodů povrchové vody ▯ vytvoření parkoviště u místní obecní hospůdky	-			

Opatření : „1.2 Posilování sociální soudržnosti”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„1.2.1 Snaha o udržení stávajících a doplnění nových sportovních, kulturních a společenských akcí” ▯ vytváření místního kalendáře akcí ▯ kladení důrazu na místní tradice ▯ nové akce (1x za rok) např. Zimní olympiáda, Drakyjáda, Traktoriáda	-			

Cíl : „2. Využití historie a tradic v rozvoji obce”

* rostoucí rekreační funkce obce * rozvinutá funkční spolupráce veřejného a soukromého sektoru * rozvíjející se drobné a střední podnikání

Opatření : „2.1 Marketing obce”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
„2.1.1 Municipální marketing” vnitřní marketing: posilování soc. soudržnosti a komunitní celistvosti obce, důraz na posilování spolupráce veřejného a soukromého sektoru vnější marketing: budování dobré image obce, jako obce vhodné pro bydlení a život, obec s perspektivní budoucností posílení turistiky – výtisk turistických vizitek a pohledů obce	-			

Zásobník aktivit

„revitalizace požární nádrže v části Kamenice”	-	0
„revitalizace rybníka u Kraušnerů”	-	0
„rekonstrukce většiny místních komunikací”	-	0
„celková revitalizace budovy Obecní školy”	-	0
„revitalizace a doplnění veřejného osvětlení”	-	0
„rozšíření doplňků dětského hřiště”	-	0

B.3 Podpora realizace programu

Program rozvoje obce Dobšín ukazuje základní směr rozvoje obce v období let 2018 - 2023. Dokument obsahuje opatření, potažmo aktivity, pomocí jejichž realizace bude tohoto směru, resp. strategické vize obce, dosaženo. Zpracovaný dokument bude sloužit k rozvoji obce, případně pomáhat obci při čerpání dotací.

Způsob realizace PRO

Zpracováním a schválením dokumentu plánovací a rozvojové aktivity obce nekončí, nýbrž začínají. V této fázi je nutné stanovit postup realizace, sledování a aktualizace dokumentu, resp. celého rozvoje obce.

Realizace dokumentu bude uskutečňována pomocí konkrétních projektů, které budou naplňovat jednotlivé aktivity, potažmo opatření. Tím bude dosaženo naplnění stanovených programových cílů a v konečném důsledku také strategické vize, která ovšem časově převažuje do roku 2035.

Osobou zodpovědnou za realizaci aktivit je starosta/ka obce. Ta/Ten bude, ve spolupráci se zastupitelstvem obce, především:

- iniciovat realizaci opatření a aktivit
- vyhledávat a zajišťovat zdroje financování aktivit programu rozvoje
- projednávat podněty vztahující se k realizaci opatření a aktivit
- předkládat ke schválení zastupitelstvu obce zprávy o realizaci PRO
- předkládat k projednání změny a aktualizace PRO
- delegovat jednotlivé činnosti a pravomoci na odpovědné osoby

Monitoring realizace PRO

Starosta/ka obce je zodpovědný/á také za monitoring a vyhodnocování naplňování programu rozvoje obce. Mezi povinnosti patří zejména:

- shromažďování informací o průběhu realizace projektů, aktivit a opatření
- upřesňování informací o odpovědnosti za realizaci jednotlivých aktivit
- každoroční zpracování přehledu realizovaných aktivit
- 1x ročně sestavování Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO – jako podklad pro sestavení ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu obce
- vypracování komplexního zhodnocení stávajícího PRO v roce 2023, jakožto podklad pro jeho aktualizaci
-

Monitorovací zpráva bude obsahovat informace o realizaci dílčích aktivit a projektů, které se podařilo v daném roce zrealizovat, zdůvodnění odchylek od plánovaného průběhu realizace a návrh na změny či revize PRO.

Monitorovací zprávy o průběhu realizace PRO budou po projednání zastupitelstvem obce zveřejněny na webu obce.

Způsob aktualizace PRO

Program rozvoje obce je živým dokumentem, mění se jak prostředí v obci, tak vnější podmínky mimo obec. Dokument je nutné revidovat, případně měnit, již v průběhu jeho realizace, a to jako reakci na závažnou změnu vnějších podmínek, naplnění části PRO, potřebu stanovení nových cílů, apod.

Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2023. Dle potřeby je samozřejmě možné provést dílčí revizi dokumentu dříve, většinou pak ke konci kalendářního roku ve vazbě na zpracování rozpočtu obce na další rok. V případě realizace dílčí revize bude podkladem přehled o realizovaných aktivitách, resp. Monitorovací zpráva o průběhu realizace PRO, jež připraví starosta/ka obce a členům zastupitelstva obce jej předá v dostatečném předstihu před jednáním zastupitelstva obce.

Změny budou provedeny přímo v dokumentu a budou v textu označeny spolu s datem, ke kterému byly provedeny. Aktualizace PRO a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce spolu se schvalováním rozpočtu a rozpočtového výhledu obce. Aktualizovaný PRO bude též zveřejněn na internetových stránkách obce.

Způsob financování PRO

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit jsou vlastní zdroje obce. V případě možnosti budou využity také prostředky z veřejných rozpočtů (kraj, ČR, fondy EU, OP 2014-2020). Obec bude usilovat o zapojení také soukromého a neziskového sektoru. Informace o možnostech finančních zdrojů budou upřesňovány v průběhu realizace PRO.

Aktivity PRO budou realizovány v úzké vazbě na rozpočet obce, přednostně by měly být realizovány akce, které se podílí na naplňování stanovených cílů PRO.